

delel: dɛ'lɪt na d'va:jnə **2.** d. kaj *deliti kaj* |od večje količine dajati po delih|: 'ma:ma sə dɛ'lɪlɛ 'cukər **3.** d. (si) kaj s kom *deliti kaj s kom* |imeti kaj skupaj s kom|: 'suo:bə sma sɛ pa z 'da'nɛ:tə dɛ'lɪʃa **4.** d. komu kaj *deliti komu kaj* |dajati komu kaj od svojega|: u'sə sma sɛ dɛ'lɪʃa | | k 1-2 ⇒ TALATI | | +

delj ⇒ DELJI prisl.

delja ▶ 'dɛ:lɛ -e ž ⟨⟩ • star., redk. **táko** (: káko) **deljo** *tako daleč*: 'ká: 'mis'lɛʃ 'ti, da sɛ ta'ɣuo: 'tá:kə 'dɛ:lɛ u 'ʔɛft 'vid'lɛ, sɛ pa 'va:rglɛ 'duo: nɛx 'pár 'bo:mp. u'sə ja b'ʔə 'ma:rtvə 'in'dɛ, u'sə 'ma:rtvə, 'ja:s pa 'ʒɪu ša 'va:stɔ. • čə smə 'dɛ: 'dɛ: 'li:ɛxkə 'xó:d'lɛ 'tá:kə 'dɛ:lɛ tɛlɛfɔ'nɛ:rat, ša mə pa 'dɛ: | ⇒ DELJAVA | | Ø (+ *dalja*)

deljava ▶ dɛ'lá:va -e ž ⟨⟩ redk. **1.** *daljava* |*kraj, prostor, ki je daleč*: z dɛ'lá:ve se ja 'čuʔə ɣ'mi:ɛ:nɛ **2.** *razdalja* |*dolžina med dvema točkama*: pə'mis'lɛ, 'ká:kə dɛ'lá:va ja b'ʔa: 'tɔ: | ⇒ DELJA | | Ø (+ *daljava*)

delji ▶ 'dɛ:lɛ -- -- tudi -e -ɛ prid. ⟨rod. ed. m. sp. -- tudi -lɛga⟩ primernik *daljši* **1.** |< *dolc*|: 'tətale 'ʔá:ta ja 'dɛ:lɛ kə 'unale • 'dɛ:lɛ š'pá:gə u'zi:em' • 'kɪklɛ bɛ sɛ 'ma:ɣa pa 'dɛ:lɛ na'rɪ:ɛ's't' • 'na:r'dɛ:lɛ 'dɛ:n ja pa pən'dɛ:lɛk **2.** |*ki traja večje, nedoločeno časovno obdobje*: na 'dɛ:lɛ 'furo sɛ pa s' tɛmə 'a:utə na 'upəm 'jɛt • ⇒ biti ŠIRJI ko delji | | DELJŠI | | Ø (Plet. *dalji*)

delji ▶ 'dɛ:l (tudi 'dɛ:lɛ) prisl. ⟨⟩ *dalj* **1.** |*izraža večjo razdaljo*: 'mən'_(i)ɛ:se 'dɛ:l kə 'tɪ:ɛ:bɛ • g'dɔ: bɔ 'dɛ:l (in 'kɪuo:ču? • 'na:j'dɛ:l ja pa 'zag'ʒi:ɛ:nɔ 'f'ra:nčɛk pɹ'lɛ:zu **2.** |*izraža daljše trajanje*: 'una se 'vɔzɛ ša pa 'nɛ:kɛ 'dɛ:l kə 'ja:s • žə 'dɛ:l 'ca:jta ga 'ni b'ʔə • sma b'ʔa: 'təm 'dɛ:l kə nɛ 'ke:dɪ • se pa žə 'dɛ:l kə 'pɛ:t 'lɛ:t pəz'ná:ma **3.** *dalje* |*izraža premikanje od določene mesta*: 'kɪuo:n'_(i) 'mó:gu 'dɛ:lɛ 'jɛt • ⇒ ..., da se nič delji ne reče (⇒ REČI) | | k 3 ⇒ NAPREJ | | Ø

deljni ▶ 'dɛ:lnɛ -a -ə prid. ⟨rod. ed. m. sp. -nɛga⟩ *daljen* **1.** |*krajevno zelo oddaljen*: u 'ká:kə 'dɛ:lnɛ k'rá:ja ja 'ʃɔ: | **2.** redk. |*ki sega, se razprostira v daljavo*: na 'ká:kə 'dɛ:lnə 'pɔ:t g'rɛ:ta! | | k 2 ⇒ DOLC | | Ø (+ *daljen*)

deljši ▶ 'dɛ:lʃə -- -- tudi -a -ə prid. ⟨rod. ed. m. sp. -- tudi -šɛga⟩ redk., primernik *daljši* **1.** |< *dolc*|: 'dɛ:lʃə 'la:sɛ me pa 'mɔ:t'jɛ • x'ʔá:ča bɛ 'ma:glɛ 'dɛ:lʃə 'bɛt • 'má:ša

bɛ 'ʒɪxər b'ʔa: 'dɛ:lʃə **2.** |*ki traja večje, nedoločeno časovno obdobje*: na n'má:ʔə 'dɛ:lʃə 'pɔ:t ja 'ʃɔ: | | ⇒ DELJI prid. | | Ø

delo ▶ 'dɛ:lə -a s ⟨⟩ *delo* **1.** nš |*uporabljanje telesne in duševne energije*: 'ka: nap'rɛ: ja 'dɛ:lə kɔl 'xiša • 'kó:g 'dɛ:lə me ša 'čá:ka! • brɔ'nice u'bɛ:rat ja 'sɪtnə 'dɛ:lə • za 'dɛ:lə mɛ pa 'ni **2.** |*kar se uresničuje z delanjem*: 'sɛ:, kɛ p'rɪda 'ni b'ʔə tɪstə 'dɛ:lə, pa m'ra:s ja 'bɛ:u • u'sa:jga 'dɛ:lə se 'ʔó:tɛ • saɪj. stó:rjanə 'dɛ:lə 'má:m 'na'ra:jšə, da kot odgovor tistega, iz katerega se norčujejo, da je majhne rasti 'dɛ:lə ja pər t'leɪx • star. ta 'kuxne ja də'má:ʒga 'dɛ:lə (*to kuhinjsko pohištvo je bilo izdelano pri domačem mizarju, ne v tovarni*) • **delo** se vkup **drži veliko dela** je: 'ka: u'kɛp se dər'ʒi 'dɛ:lə • čustv., star. **imeti (toliko) dela ko osran za plotom imeti (zelo) veliko dela**: 'má:m ('tò:g) 'dɛ:lə kə 'vəsran za p'ʔuo:tə (| ⇒ imeti polne roke **delo**) • ⇒ imeti polne roke dela | ⇒ ŠIHT | ⇒ POSEL | | +

delo ▶ - 'dɛ:lə s ⟨⟩ • polcit., preg. **brez dela ni jela kdor ne dela, ni upravičen do hrane**: ja 'ʒə 'ta:k, čə bəš le-'nuxa š'pɪlɔ - braz 'dɛ:lə 'ni 'jɛ:lə | | +

delovodja ▶ dɛ'lɔ:vɔ:d'ja -a (in dɛ-) m živ. ⟨⟩ *delovodja* | | +

den ▶ 'dɛ:n d'ne:va (in d'nɛ:-) m ⟨mn.: rod. d'ne:vɔ||-u (in d'nɛ:-) tudi d'ni, tož. d'nɛ:ve in d'ni, mest. d'nɛ:vex tudi d'ne:x (in d'nɛ:-); av.: rod. d'ne:vɔ||-u (in d'nɛ:-) tudi d'ni, tož. d'ne:va (in d'nɛ:-) in d'ni, mest. d'nɛ:vex tudi d'ne:x (in d'nɛ:-)⟩ **dan** **1.** a |*čas stirindvajsetih ur od polnoči do polnoči*: 'vəsən d'ni ja ut pəg'rɛ:ba b'ʔə • čas t'ri d'ni bɔ 'pa:ršu • pə 'cɛ:le d'nɛ:ve 'dɛ:lə • u d'vɛ:ɣ d'nɛ:vex mə pa 'fɛ:rtɛk • nɛ 'dɛ:n pəz'nɛ: ja b'ʔə pa u'sɛga 'kɪuo:nc • nɛ 'dɛ:n prad bə'ʒi:čə • {A} 'ká: za n' 'dɛ:n ja pa 'duo:ns? {B} pən'dɛ:lɛk. • ta d'vá: d'ni 'nɪsəm nə'bɪ:ɛ:ŋga tab'lɛ:ta u'zɛ:u • 'cɛ:le d'nɛ:ve pra'jó:ka • saɪj. {A} a smə 'duo:ns t'rɛ:kɛga? {B} 'cɛ:u 'dɛ:n. **b** nov., s prilastkom |*ta čas, določeno za posebne namene, opravila*: u'rá:d'nɛ 'dɛ:n • g'da:j 'má:š 'ruo:js't'nɛ 'dɛ:n? • na g'lixnɛ 'dɛ:n sma rə'ja:na, 'sá:m d'vɛ: 'lɛ:tɛ na'rá:zən **2.** |*čas svetlobe od sončnega vzhoda do zahoda*: 'dɛ:n se 'dɛ:lša (: k'ra:jša) • 'dɛ:n se ja na'rɛ:d'u (*zdanilo se je*) • 'sɔ:nčən 'dɛ:n • 'lɛ:pɛ